U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Elišky Cihlářové a soudců JUDr. Jaroslava Hubáčka, JUDr. Karla Šimky, JUDr. Milady Tomkové a JUDr. Bohuslava Hnízdila v právní věci žalobkyně: **L. L.**, zastoupena Mgr. Pavlínou Zámečníkovou, advokátkou se sídlem Příkop 8, Brno, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 15. 4. 2010, č. j. 61 Az 40/2008 – 30

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

III. Odměna advokátce Mgr. Pavlíně Zámečníkové **se nepřiznává**.

Odůvodnění:

Krajský soud v Ostravě rozsudkem ze dne 15. 4. 2010, č. j. 61 Az 40/2008 – 30, zamítl žalobu podanou žalobkyní (dále jen „stěžovatelka“) proti rozhodnutí Ministerstva vnitra (dále jen „ministerstvo“) ze dne 13. 5. 2008, č. j. OAM-343/VL-14-12-2008, kterým byla zamítnuta žádost stěžovatelky o udělení mezinárodní ochrany jako zjevně nedůvodná podle ust. § 16 odst. 1 písm. f) zákona č. 325/1999 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“). Proti tomuto rozsudku podala stěžovatelka v zákonné lhůtě kasační stížnost.

Nejvyšší správní soud, po konstatování přípustnosti kasační stížnosti, se ve smyslu ust. § 104a s. ř. s. zabýval tím, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatelky. Pokud by totiž tomu tak nebylo, musela by být podle citovaného ustanovení odmítnuta jako nepřijatelná.

Zákonný pojem „přesah vlastních zájmů stěžovatele“, který je podmínkou přijatelnosti kasační stížnosti, představuje typický neurčitý právní pojem, byl do s. ř. s. zaveden zákonem č. 350/2005 Sb. s účinností ke dni 13. 10. 2005. Ve věcech azylu v nové úpravě institutu nepřijatelnosti (§ 104a s. ř. s.) je nyní kasační stížnost mimořádným opravným prostředkem omezeným na případy objektivní nutnosti rozhodnutí Nejvyššího správního soudu. Z těchto důvodů bude kasační stížnost ve věcech azylu přijata k projednání jen tehdy, jestliže rozhodování o ní umožní Nejvyššímu správnímu soudu zároveň plnit obecnější sjednocující funkci v systému správního soudnictví. S ohledem na ochranu veřejných subjektivních práv fyzických a právnických osob je vhodné připomenout, že stěžovateli byla soudní procesní ochrana již jednou poskytnuta individuálním projednáním jeho věci na úrovni krajského soudu, a to v plné jurisdikci.

Přesahem vlastních zájmů stěžovatele, který ve věcech azylu jedině vede k meritornímu projednání kasační stížnosti, je jen natolik zásadní a intenzivní situace, v níž je, kromě ochrany veřejného subjektivního práva jednotlivce, pro Nejvyšší správní soud též nezbytné vyslovit právní názor k určitému typu případů či právních otázek. To prakticky znamená, že přesah vlastních zájmů stěžovatele je dán jen v případě rozpoznatelného dopadu řešené právní otázky nad rámec konkrétního případu. Primárním úkolem Nejvyššího správního soudu v tomto řízení je proto nejen ochrana individuálních veřejných subjektivních práv, nýbrž také výklad právního řádu a sjednocování rozhodovací činnosti krajských soudů.

O přijatelnou kasační stížnost se tak prakticky může jednat v případě, že kasační stížnost se týká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu nebo jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně, přičemž rozdílnost v judikatuře může vyvstat na úrovni krajských soudů i Nejvyššího správního soudu. Kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit tzv. judikatorní odklon. To znamená, že Nejvyšší správní soud ve výjimečných a odůvodněných případech sezná, že je na místě změnit výklad určité právní otázky řešené dosud správními soudy jednotně. Další případ přijatelnosti kasační stížnosti bude dán tehdy, pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele.

O zásadní právní pochybení se v konkrétním případě může jednat především tehdy, pokud krajský soud ve svém rozhodnutí nerespektoval ustálenou a jasnou soudní judikaturu a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu nebo krajský soud v jednotlivém případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva. V této souvislosti je však třeba zdůraznit, že Nejvyšší správní soud není v rámci této kategorie přijatelnosti povolán přezkoumávat jakékoliv pochybení krajského soudu, ale pouze pochybení tak výrazné intenzity, o němž se lze důvodně domnívat, že pokud by k němu nedošlo, věcné rozhodnutí krajského soudu by bylo odlišné. Nevýrazná pochybení, především procesního charakteru, proto zpravidla nebudou dosahovat takové intenzity, aby způsobila přijatelnost následné kasační stížnosti.

Z výše uvedeného vyplývá, že je v zájmu stěžovatele v řízení o kasační stížnosti ve věcech azylu, aby uvedl, v čem spatřuje, v mezích kritérií přijatelnosti popsaných výše, v konkrétním případě přesah svých vlastních zájmů, a z jakého důvodu by tedy měl Nejvyšší správní soud předloženou kasační stížnost věcně projednat.

Stěžovatelka v kasační stížnosti namítala, že jednání jejího manžela, kterému byla ve vlasti nucena čelit, lze podřadit pod definici pronásledování ve smyslu ust. § 12 písm. b) zákona o azylu, neboť ruská policie jí nebyla schopna poskytnout ochranu. Otázkou pronásledování soukromými osobami se Nejvyšší správní soud již zabýval v řadě svých rozhodnutí, z nichž lze odkázat např. rozsudek ze dne 10. 3. 2004, č. j. 3 Azs 22/2004 – 48. V odůvodnění tohoto rozsudku se uvádí, že „Skutečnost, že žadatel o azyl má v zemi původu obavy před vyhrožováním ze strany soukromé osoby, není bez dalšího důvodem pro udělení azylu podle ustanovení § 12 zákona č. 325/1999, o azylu, ve znění zákona č. 2/2002 Sb., tím spíše v situaci, kdy politický systém v zemi původu žalobce dává občanům možnost domáhat se ochrany svých práv u státních orgánů, a tyto skutečnosti v řízení o

udělení azylu nebyly vyvráceny.“ Dále v rozsudku ze dne 10. 2. 2006, č. j. 4 Azs 129/2005 – 54, bylo konstatováno, že „Obecné tvrzení stěžovatele o obavách z pronásledování či nebezpečí, které mu hrozí v zemi původu, bez prokázání existence takového nebezpečí, za situace, kdy se stěžovatel v zemi původu neobrátil se svými problémy na příslušné orgány, nelze podřadit pod zákonem vymezené důvody udělení azylu.“ V rozsudku ze dne 29. 3. 2004, č. j. 5 Azs 7/2004 – 37, bylo vysloveno, že „Pouhá nedůvěra občana ve státní instituce, zdůvodňovaná tvrzením, že nejsou schopny jej ochránit proti kriminálním živlům, nelze podřadit důvodům pro udělení azylu dle § 12 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění zákona č. 2/2002 Sb.“

Dále stěžovatelka namítala, že ministerstvo nezkoumalo důvody pro udělení azylu z humanitárních důvodů podle § 14 zákona o azylu, které spatřovala ve svém mnohaletém pobytu na území České republiky. Otázka zkoumání důvodů hodných zvláštního zřetele jako důvodů pro možné udělení humanitárního azylu ve smyslu citovaného ustanovení, v případě, kdy byla žádost o udělení mezinárodní ochrany zamítnuta jako zjevně nedůvodná podle ust. § 16 odst. 1 písm. f) zákona o azylu, již byla opakovaně předmětem posuzování Nejvyššího správního soudu (viz rozsudky ze dne 15. 10. 2003, č. j. 1 Azs 8/2003 - 90, ze dne 10. 2. 2004, č. j. 4 Azs 35/2003 – 71, a ze dne 15. 9. 2005, č. j. 7 Azs 138/2005 - 69). Ministerstvo tak nepochybilo, když za situace, že vyhodnotilo žádost jako zjevně nedůvodnou, již neposuzovalo možnost udělení humanitárního azylu.

Stěžovatelka rovněž namítala, že si ministerstvo za účelem zjištění skutečného stavu věci neopatřilo podklady potřebné pro rozhodnutí ve vztahu k odůvodnění výroku o neudělení doplňkové ochrany ve smyslu ust. § 14a zákona o azylu, a že tento výrok není patřičně odůvodněn. V této souvislosti Nejvyšší správní soud odkazuje na právní názor vyslovený v rozsudku ze dne 18. 12. 2003, č. j. 5 Azs 22/2003 – 41, v němž je uvedeno, že „Z žádného ustanovení zákona však nelze dovodit, že by správnímu orgánu vznikla povinnost, aby sám domýšlel právně relevantní důvody pro udělení azylu žadatelem neuplatněné a posléze k těmto důvodům činil příslušná skutková zjištění. Povinnost zjistit skutečný stav věci dle ustanovení § 32 správního řádu, má správní orgán pouze v rozsahu důvodů, které žadatel v průběhu správního řízení uvedl.“ Dále lze poukázat na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 2. 2004, č. j. 5 Azs 50/2003 – 47, v němž bylo vysloveno, že správní orgán nemá povinnost sám domýšlet důvody pro udělení azylu žadatelem neuplatněné. V daném případě se ministerstvo i krajský soud zabývaly všemi skutečnostmi, které stěžovatelka v průběhu řízení uvedla a dospěly důvodně k závěru, že stěžovatelka neuvedla žádné skutečnosti svědčící o tom, že jí hrozí vážná újma podle ust. § 14a zákona o azylu, neboť hovořila pouze o problémech soukromého charakteru a snaze legalizovat si pobyt na území České republiky.

Ustálená a vnitřně jednotná judikatura Nejvyššího správního soudu poskytuje tedy dostatečnou odpověď na všechny námitky obsažené v kasační stížnosti. Nejvyšší správní soud neshledal ani žádné další důvody pro přijetí kasační stížnosti k věcnému projednání. Za těchto okolností kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatelky.

Z výše uvedených důvodů je kasační stížnost stěžovatelky nepřijatelná, a proto ji Nejvyšší správní soud odmítl (§ 104a odst. 1 s. ř. s.).

Výrok o nákladech řízení se opírá o ust. § 60 odst. 3 věta první za použití § 120 s. ř. s., podle něhož žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, byl-li návrh odmítnut.

Stěžovatelce byla pro řízení o kasační stížnosti soudem ustanovena zástupkyní advokátka a podle ust. § 35 odst. 8 s. ř. s. platí v takovém případě odměnu advokátky včetně hotových výdajů stát. V dané věci však Nejvyšší správní soud zástupkyni stěžovatelky odměnu za zastupování nepřiznal, neboť z obsahu soudního spisu nevyplývá, že by učinila nějaký úkon, za který náleží odměna podle vyhlášky č. 177/1996 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 30. září 2010

JUDr. Eliška Cihlářová
předsedkyně senátu